

„...Azt üzenem, eszme nélkül nem él, csak létezik az ember... szeretnék élni, de most szénné égett holt testemre van szüksége a nemzetnek.”

Jan Palach beszélgetése a doktornővel

a kórházban, miután felgyújtotta magát¹

Doktornő: Jan, miért tetted ezt magaddal?

Jan Palach: Ki akartam fejezni az elégedetlenségemet, és fel akartam rázni az embereket.

Doktornő: Fel akartad rázni az embereket, és ki akartad fejezni az elégedetlenségedet azzal, ami történik?

Jan Palach: Igen.

Doktornő: És konkrétan hogyan?

Jan Palach: Úgy, hogy felgyújtom magam.

Doktornő: Azzal, hogy felgyújtod magad. Másokkal közösen tervezted el ezt?

Jan Palach: Igen.

Doktornő: Kikkel, Honzi²?

Jan Palach: Hát, az már az én dolgom.

Doktornő: Igen, tudom. Többen is vagytok?

Jan Palach: Vagyunk.

Doktornő: De hogy volt? Hogy megy ez?

Jan Palach: Micsoda?

Doktornő: Azt mondtad nekem az előbb, hogy többen is lesztek.

Jan Palach: Nem pontosan ezt mondtam.

Doktornő: Tessék?

Jan Palach: De lehet, hogy mások is követnek majd. De...

Doktornő: És mind azt csinálják majd, amit te?

Jan Palach: Azt nem tudom.

Doktornő: És nem tudod, hogy mennyien lesztek?

Jan Palach: Nem tudom.

¹ A szöveg forrása Zdena Kmuničková pszichiáter Jan Palachhal 1969. január 18-án, a kórházban folytatott beszélgetésének magnófelvétele.

² A Honza, Honzi, Honzík, Janda a Jan név becézett formái.

Doktornő: Mit gondolsz, Honzik, nem kellene a többieket megállítani? Mit szólsz?

Jan Palach: Miért kellene?

Doktornő: Úgy gondolod, hagyni kellene, hogy ők is kipróbálják, amit te?

Jan Palach: Az utolsó napig.

Doktornő: Mit mondasz? Az utolsó...?

Jan Palach: Azt mondom, hogy lehetséges. Azért, hogy az állam és a párt vezetői, a véleményüket... (fullad)

Doktornő: És te mit szólsz ehhez? Nem fáj borzalmasan? Nem rettenetes? Nem kellene a többieket megállítani? Szerinted folytatniuk kellene?

Jan Palach: Egyrészt igen, fáj...

Doktornő: Mí?

Jan Palach: Fáj, mondom, de...

Doktornő: Na? Gondolod, hogy a többieknek is így kellene szenvedniük?

Jan Palach: Husz János is meghalt a máglyán.

Doktornő: Tessék?

Jan Palach: Husz János is meghalt a máglyán.

Doktornő: És mind készek vagytok így végezni?

Jan Palach: Az a helyzettől függ.

Doktornő: Mitől függ?

Jan Palach: A helyzettől függ.

Doktornő: Jó, de mikor hagyjátok abba? Vagy milyen feltételekkel hagynátok abba?

Jan Palach: Ha vége lesz a cenzúrának.

Doktornő: És még?

Jan Palach: Ha betiltják a Zpráv terjesztését.

Doktornő: Ezt akarjátok. És amikor ezt megapjátok, akkor... már nem követik tovább majd a példát, ugye?

Jan Palach: Igen.

Doktornő: Figyelj, és szerinted hol fogja ugyanezt csinálni a következő?

Jan Palach: Azt nem tudom.

Harmadik személy: Nem tudod, Honza, vagy nem mondhatod el?

Jan Palach: (sóhajt)

Doktornő: Janda, nagyon fáj?

Jan Palach: Eléggé.

Doktornő: Eléggé, hm... Mit mondasz?

Jan Palach: **Mindenkinek az ellen a gonosz ellen kell harcolnia, amellyel képes szembeszállni.**

Fordította:
Haklik Norbert

